

บทที่ 3

ระเบียบและวิธีวิจัย

3.1 วิธีการวิจัย

3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลในการศึกษาการวิเคราะห์ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภคในจังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย ใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อครัวเรือน เงินช่วยเหลือทางด้านต่างๆ ความมั่งคั่งทรัพย์สินของประชาชน โดยข้อมูลที่น่ามาศึกษาได้จากการสำรวจภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน และข้อมูลเศรษฐกิจการเงินของ 17 จังหวัดในภาคเหนือในปี พ.ศ. 2539 กับในปี พ.ศ. 2543 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทย

3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากค่าใช้จ่ายในการบริโภค รายได้ของครัวเรือน และปัจจัยต่างๆซึ่งเป็นข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross -Section Data) ของ 17 จังหวัดภาคเหนือในปี พ.ศ. 2539 และในปี พ.ศ. 2543 มาวิเคราะห์หาค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย โดยใช้การวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ วิธี Ordinary- Least Square (OLS) ควบคู่กับการวิเคราะห์ผลเชิงพรรณนา และแสดงสถิติข้อมูลในรูปแบบของตารางและกราฟ

3.2 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษากการวิเคราะห์ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายในภาคเหนือของประเทศไทย สามารถแสดงได้ดังสมการ

$$C_i = f(Y_i) \quad (13)$$

$$C_i = f(Y_i, Y_{it}) \quad (14)$$

$$C_i = f(Y_i, W_i) \quad (15)$$

$$C_i = f(Y_i, Y_{it}, W_i) \quad (16)$$

$$C_i = f(Y_i, Dum, Dum * Y_i) \quad (17)$$

$$C_i = f(Y_i, W_i, Dum, Dum * Y_i) \quad (18)$$

$$C_i = f(Y_i, Y_{it}, Dum, Dum * Y_i) \quad (19)$$

$$C_i = f(Y_i, Y_{it}, W, Dum * Y_i) \quad (20)$$

$$C_i = \beta_0 + \beta_1 Y_i + e_i \quad (21)$$

$$C_i = \beta_0 + \beta_1 Y_i + \beta_2 Y_{it} + e_i \quad (22)$$

$$C_i = \beta_0 + \beta_1 Y_i + \beta_3 W_i + e_i \quad (23)$$

$$C_i = \beta_0 + \beta_1 Y_i + \beta_2 Y_{it} + \beta_3 W_i + e_i \quad (24)$$

$$C_i = \beta_0 + \beta_1 Y_i + \beta_4 Dum + \beta_5 Dum * Y_i + e_i \quad (25)$$

$$C_i = \beta_0 + \beta_1 Y_i + \beta_2 Y_{it} + \beta_4 Dum + \beta_5 Dum * Y_i + e_i \quad (26)$$

$$C_i = \beta_0 + \beta_1 Y_i + \beta_3 W_i + \beta_4 Dum + \beta_5 Dum * Y_i + e_i \quad (27)$$

$$C_i = \beta_0 + \beta_1 Y_i + \beta_2 Y_{it} + \beta_3 W_i + \beta_4 Dum + \beta_5 Dum * Y_i + e_i \quad (28)$$

โดยกำหนดให้

C_i = ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน (Total Expenditure) ประกอบไปด้วย

1. อาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ
2. เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า
3. ที่อยู่อาศัย
4. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และการสื่อสาร
5. ค่ารักษาพยาบาล และรายจ่ายส่วนบุคคล
6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ
7. ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภค

Y_i = รายได้ (Total Income)

Y_{it} = เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ (Current Transfers)

W_i = รายได้จากทรัพย์สิน (Property Income)

Dum = ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) โดยที่

Dum = 1 ในปี 2539

Dum = 0 ในปี 2543

$\beta_0, \beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4,$ และ β_5 = ค่า Parameters

e_i = ค่าความคลาดเคลื่อน (Error term) \sim NID $(0, \sigma^2)$

i = ครั้วเรือน i

จาก สมการที่ (26) - (29)

จะได้ว่า $MPC_{43} = (\partial C_i / \partial Y_i)_{43} = \beta_1$

$MPC_{39} = (\partial C_i / \partial Y_i)_{39} = \beta_1 + \beta_5$

ดังนั้น β_5 หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของ MPC ระหว่างในปี พ.ศ. 2539 กับในปี พ.ศ. 2543

3.3 สมมติฐาน

1. การบริโภคหรือค่าใช้จ่ายของภายในครัวเรือน จะมีความสัมพันธ์กับรายได้ในทิศทางเดียวกัน แต่การเปลี่ยนแปลงการบริโภคจะน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้ที่แท้จริงหรือ ($0 < MPC < 1$) การบริโภคก็น่าจะลดลงด้วย
2. ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย (MPC) หลังวิกฤตเศรษฐกิจจะสูงกว่าก่อนวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศไทย
3. เงินช่วยเหลือ (Y_H) เป็นปัจจัยในการกำหนดพฤติกรรมผู้บริโภค โดยที่ปริมาณเงินช่วยเหลือหลังวิกฤตเศรษฐกิจจะมีอิทธิพลต่อการบริโภคของประชาชนมากกว่าก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ
4. รายได้จากทรัพย์สิน (W_H) เป็นปัจจัยในการกำหนดพฤติกรรมผู้บริโภค โดยที่ รายได้จากทรัพย์สินก่อนวิกฤตเศรษฐกิจจะสร้างรายได้ และมีอิทธิพลต่อการบริโภคของประชาชน มากกว่าหลังวิกฤตเศรษฐกิจ